

MISĂCAREA

ABONAMENTE:

Un an 600 lei
Sase luni 300 lei
Autorități, Bănci etc. un an 1200 lei

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

Iași, Piața Unirii No. 6
orele de birou: 9—12 a. m.
și 3—5 p. m.

ANUNCIURI ȘI RECLAME:

Se primesc în condițiuni avantajoase direct la
administrația ziarului Iași, Piața Unirii 6.
Deasemenea prin toate agențiile de publicitate

APARE ZILNIC

Sub direcțiunea unui comitet
de redacție

In amintirea lui Gh. Gh. Mârzescu

delegații organizațiilor liberale și parlamentarii din Dorohoi în frunte cu d. Stoianovici, din Botoșani în frunte cu d. R. Savinescu, din Roman în frunte cu d. Manolescu-Sirunga din Bârlad în frunte cu d. Galin și Buzescu, din Fălciu în frunte cu d. N. N. Tiron, etc. etc.

Mai erau printre alții d-nii Coroi procuror general, Cațchi prim procuror, M. Codreanu directorul teatrului național, M. Borcea ajutor de primar, I. Caligari, C. Ciurea, V. Cuzinschi, A. Ghișescu, I. Profir, C. Nosek, Vlaicu, Meicu, Dorogoban, Vădianu-Uz, Dima Gavrilu, B. Chefneuc, E. Clos directorul prefecturii de poliție, și numeroase familii din Iași.

Delegațiile organizațiilor politice din Iași (oraș și județ) și din județele Moldovei au depus jerbe de flori.

După terminarea serviciului religios p. s. s. arhiepiscopul Grigore Leu a rostit o scurtă cuvântare evocând viața pilduitoare a marelui și scumpului dispărut.

Scritul acestor rânduri și amintindu-ne clipele neuitate pe care obicnuim a le trăi în jurul lui Gh. Gh. Mârzescu în ziua onomastică, ne aducem în același timp aminte că la 12 Mai se împlinesc două ani de când el doarme somnul veciniei.

Sunt două ani—și par că a fost ieri, atât de vie este amintirea sa în sufletele noastre.

De aceea însemnând data morții sale, am dori ca la a treia tristă aniversare a acestei zile, Iașul să cinstească pe ilustrul său fiu, realizând inițiativa îmbrățișată în toate colțurile țării, pentru ridicarea statuii lui G. G. Mârzescu.

Ce urme adânci a lăsat în suflete neuitatul fost ministru și mare moldovan Gheorghe Gh. Mârzescu am putut vedea ieri, în ziua de Sf. Gheorghe.

Prezidenții sei politici și personali, obicnuți să-l viziteze de ziua sa onomastică, s-au adunat la mormântul său pentru a depune jerbe de flori și a-i evoca memoria.

După serviciul religios ce s'a oficiat dimineața numai în prezența membrilor familiei, a avut loc, la ora 11 a. m. un serviciu religios oficiat de P. S. S. Arhiepiscopul Grigore Leu asistat de S. S. preotul Valeriu Iordăchescu și alți preoți.

Deși ploaia—(o ploaie binefăcătoare ca și scumpa amintire și evocare a lui Gheorghe Mârzescu)—totuși o mare mulțime de cetățeni s'a adunat la „Eternitatea” pentru a proslăvi memoria ilustrului dispărut.

Erau de față: toți membrii clubului liberal din Iași în frunte cu șeful nostru d. Gh. I. Brătianu;

Recepția de la dl. Gh. I. Brătianu

Ieri fiind ziua onomastică a șefului nostru, toți fruntașii partidului din localitate și din județele învecinate s'au adunat la locuința d-lui Gh. I. Brătianu pentru a-i exprima sentimentele de dragoste și devotament și a-i ura aceleși mari și istorice succese în viața politică a țării pe care le-au avut ilustrii săi înaintași, Ion Brătianu și d. curând dispărut Ion I. C. Brătianu.

Erau de față, între mulți alții pe lângă numeroși prieteni personali, următoarele persoane pe care le-am putut cita în numeroasa asistență:

D-nii Const. Toma, Dim. Dimitriu și Ovidiu Racoviță vicepreședinții organizației partidului liberal ieșan; apoi d-nii senatori Ioa Botez, Xenofon E. Racăide și I. Zippa; d-nii deputați P. Dragomirescu, Gh. Voinea, N. C. Irim; d. Ed. Lăzărescu prefectul județului; M. A. Bădăruș prefectul orașului; Gr. Teodoru efior al Casei Sf. Spiridon; d. Laurențiu Pillat, d-nii I. Zippa, E. Ceicovski, I. Adace, I. Popovici ajutoari de primar; prof. V. Bulgaru, G. Băileanu directorul Casei Sf. Spiridon; prof. I. Constantinescu, Colonel Bălănescu, V. Frătiș, I. Criveanu, L. Gheorghiu, Em. Diaconescu, C. Rusovici, M. Carp, Dumitriu-Păușeghi, Octav Băncilă, C. Săteanu, I. Daftin, Manea, C. Codreanu, C. D. Petrescu, preot C. Vusa, Plăcineanu, etc. etc.

Dorohoi: N. Stoianovici deputat. Botoșani: D. Ramiro Savinescu, Visanți și Gollav.

Vaslui: M. Negură, V. Șova, C. Gheorghide, Iașcu, Rășcanu. Roman: Dr. Manolescu-Sirunga, dr. Bădăruș și Părvu.

Fălciu: N. N. Tiron, M. Ralea.

Tutova: D-nii Galin și Buzescu.

Deasemenea au luat parte delegații țărănești din diferite părți, iar delegația țărănească din Sâncă (Iași) în frunte cu sâtanul N. Trofin au adus cu urările lor un „miel gras” conform tradiției strămoșești.

Printre asistență am remarcat multe persoane din elita ieșană între care și mai mulți profesori universitari, colegii de universitate ai șefului nostru.

În timp ce se serviau gustările, asistența vizită și admira obiectele istorice și de artă ale somptuosului palat în care se găsește și se adăpostesc adevărate relicve: armele, decorațiile, uniformele, biblioteca, cărțile, și mobila Domnitorului Cuza Vodă, și alte obiecte de ale lui Moruzi-Vodă, precum și diferite picturi celebre și obiecte rare care constituie un adevărat și prețios muzeu.

În parterul palatului un bufet bogat sta la dispoziția vizitatorilor cari se perinda în jurul șefului nostru iubit, exprimându-i urări și asigurându-l de neînmurțită dragoste.

Di. C. Toma vicepreședintele Senatului, ridică primul toast, și asigură pe d. Gh. Brătianu de devotamentul organizației liberale din Iași care-l

înconjoară cu dragoste, (apl., urale).

Di. R. Savinescu șeful organizației liberale din Botoșani, închină în numele tuturor delegațiilor liberale din Moldova exprimând șeful nostru cele mai bune urări și dorindu-i să continue opera ilustrului său bunici și a glorioșului său părinte (apl.).

Di. Oav. Racoviță primarul municipiului spune că va trece de granițele partidului, pentru ca, având în vedere distinsa personalitate a șefului nostru, să-i exprime urări în numele cetățenilor Iașului, și ai Moldovei (urale, aplauze).

Di. Ed. Lăzărescu prefectul județului exprimă sentimente de urare în numele sătenilor și a populației din județul Iași.

Di. I. Botez toastează amintind manifestarea culturală pornită din inițiativa neuitatului Ion I. I. C. Brătianu care însemna o renaștere a vieții politice și culturale, precum și de documentata cuvântare pe care a ținut-o d. Gh. Brătianu când a vorbit la Camera, la legea învățământului secundar și toastează pentru șef.

Sâtanul N. Profir din Sâncă aduce urările sătenilor din Iași, și închină strigând „Trăiască Gheorghe Brătianu”. Trăiască M. S. Regele Mihai! Trăiască înalta Regentă. (urale).

Di. Gh. Brătianu mulțumește tuturor pentru cuvintele rostite și dorește ca aceleași sentimente de strânsă prietenie ce a existat între prietenii noștri și neuitatul Gh. G. Mârzescu, să ameze permanent toată organizația. (urale).

Plecarea d-lui colonel Bălănescu

Di. Colonel Bălănescu, comandantul regimentului de jandarmi din Iași și fostul prefect de poliție, transferat la București după cerere și-a luat rămas bun de la funcționarii Prefecturii de Poliție.

D-a-a a mulțumit funcționarilor pentru concursul ce i l-au dat în tot timpul cât a girat această Prefectură.

Di. Eugen Closs, directorul Prefecturii de Poliție, în numele întregului personal a mulțumit d-lui colonel Bălănescu, pentru sentimentele exprimate, asigurându-l că-i vor păstra o frumoasă amintire și regretând plecarea d-sale din orașul nostru.

Ținem a adăuga că d. colonel Bălănescu a câștigat într-adevăr nu numai simpatia funcționarilor Prefecturii sau a ofițerilor și a trupelor comandate la Iași, dar și simpatia unanimă a ieșenilor pentru modul civilizat cu care a condus ambele aceste autorități.

Regretăm sincer plecarea din orașul nostru a d-lui col. Bălănescu care prin maniera sa aleasă, va culege aceleași simpatii și în Capitala țării unde a fost transferat la Reg. II jandarmi.

Crima din Tatarasi

Supraveghetorul comunal Apostol Anghel a fost înjunghiat de către păstorul Gh. Bularga din str. Cric pe imnul comunei în următoarele împrejurări: Anghel a atras atenția lui Bularga de a nu păste oile pe imnul vitelor marl. La un moment dat Gh. Bularga aplicat o puternică lovitură de ciomag supraveghetorului, după care i-a dat și mai multe lovituri de cuțit în spate și cap.

Victima a fost transportată la spitalul Sft. Spiridon iar criminalul arestat.

— Expoziția pictorului St. Tarasov mai rămâne deschisă până la sfârșitul săptămânii.

— Trei cetățeni americani cari fac înconjurul lumii pe jos, au sosit astăzi dimineață în localitate.

Sborul căpitanului Koehl

De ce sborul din Anglia spre America e foarte dificil.

Căpitanul Koehl a isbutit să sboare peste oceanul Atlantic, trecând din Europa la insula Greenley, vecină cu Labradorul. A dovedit astfel un curaj mai mare decât camaradul său Lindberg, căci știa bine, ce groaznice primejdii îl așteptă în cale. În câteva rânduri a văzut moartea cu ochii, dar războiul nu l-a parădit. Când vom cunoaște mai de aproape circumstanțele acestui în regimul străbătut de ofiterul german, va răzări în mintea noastră bănuiala, că succesul lui pare o curată întâmplare.

Nimeni din noi nu-și dă seamă cu simțurile sale că pământul se învârtă în jurul axei sale, dar la suprafața lui să petrec multe fenomene, care nu pot fi înțelese, dacă nu le punem în legătură cu mișcarea sa de rotație. Astfel, de pildă, în zona tropicală, dacă ne mai amintim de dăusa de pe băncile școalei, aerul curge mereu spre apus, de aceea i-a și venit ușor lui Columb să pue piciorul în Antile, descoperind Lumea-Nouă, precum 8 ani mai târziu, Cabral, alt corăbier, se trezi fără voce pe țărmul brazilian, iar cu alți 20 ani mai pe urmă M. gelan trecu în 3 luni, el cel dintâi, oceanul Pacific, mânat de același vânt care-l duse până în Filipine. Chiar de aici se poate vedea, ce însemnată nemăsurată a avut curentul acesta atmosferic în istoria omenirii.

La noi, adică în zona temperată, cam între paralele 40 și 60, aerul, tot din pricina rotației globului, aleargă spre răsărit, adică în sens contrar, căci presiunile din largul oceanului, fie vară, fie iarnă, sânt astfel răspândite, încât mai totdeauna bate vântul dintracolo spre Franța, Anglia, Norvegia. Ba încă dacă ne suim în înălțimi dincolo de 4000 m., dăm de un curent care fără încetare lunecă spre răsărit, adică din America spre Europa, chiar și dacă aerul din păturiile de jos se mișcă în altă direcție, cum a dovedit americanul Bigelow.

La această pledică, ce întâmpina ofițerul Koehl și anume de a înfrunta mereu valurile de aer venite dinspre America, asemenea aceluia ce înnoată în susul apei, se adaugă altele și mai serioase. Este știut că pe șesurile întinse, s'au în largul mării, furtunile se deslășuie în toată viața, fenomen bine cunoscut de cei ce locuiesc la Constanța. Astfel, pe când la noi, pe continent, iuteala vântului, în mijlocie anuală, este cam de 13 km. pe oră, pe oceanul Atlantic se urcă la 50, cam de 4 ori mai mult.

Afară de asta meteorologii au constatat că în păturiile de sus aerul, tocmai fiindcă e mai subțire, mai rar, se mișcă și mai repede, de acela pe țărmul Eiffel, la 300 m. înălțime, iuteala vântului e de 4 ori mai mare decât pe observatorul meteorologic, situat numai la jum. km. distanță, din cauza că cel din urmă e înalt numai de 20 m.

Dar primejdia cea mare pe drumul aeroplanului german, care l'a făcut pe Koehl și tovarășii săi să simtă în câteva rânduri fiorii morții prin vine, au fost cicloanele și anticicloanele înălțate în sborul lor. Se chiamă ciclon orice presiune joasă, unde aerul s'a rarefiat fie din pricina căldurii, sau pentru că s'a răspândit pe așura, lăsând în urmă un gol; anticiclonul din contra are presiune înaltă, pentru că acolo aerul s'a îndesat, fie din cauza frigului, ori pentru că s'a adunat din împrejurime.

Evident că cel dintâi încrează ca o pompă aspiratoare, pe când cel de al doilea ca una respingătoare, dar în amândouă aerele să mișcă în chip de moricșor, dovedind prin asta un nou efect al rotației pământului. Sint de obicei legate între ele. Ca să se poată ajuta unul pe altul, căci nici roata morii nu s'ar învârti, dacă n'ar sosi mereu apă din susul sa-tului.

Dar este și o însemnată deosebire între cele 2 vârtejuri. Anticiclonul este mai atatornic iar vântul din el să mișcă mai domoi. Cicloanele, tocmai dimpotrivă, se mută repede din loc, apar și dispar pe neașteptate, să ramifică sau se topec pe la un loc, sau încă, pleacă în șiruri, ca și cămilele într-o caravană.

Puterea de aspirație a golului dă vântului caracterul de vijelie, mai bine de 200 km. pe oră, stațiunile situate pe drumul ciclonului suferă mari variațiuni de presiune, iar vântul aci suflă de la sud, aci dela nord, sau de așura. Cel mai încercat corăbier, sau sbrător își poate pierde capul și viața, hărțuit cum este din toate părțile.

Și în zona tropicală se stărnesc cicloane.

Acțiune națională?

Oficiosul partidului național-țărănist-comunist, într'un articol care poartă inițialele secretarului general al acestui conglomerat pretins politic, se simte obligat—după atâtea comentarii apărute în presă—să dea lămuriri asupra scopului pentru care cetatea simbolică a Alba-Iulia a fost aleasă ca loc central al agitațiilor.

Di. Madgearu, autorul acestei lămuriri, afirmă că „Alba-Iulia nu este centrul unei acțiuni de partid ci al unei acțiuni naționale”.

Această afirmațiune întrece orice cinism:

Partidul care s'a abținut sistematic de la orice manifestări pornite din sufletul poporului românesc, care n'a luat parte la cel mai însemnat act istoric al națiunii românești—încoronarea celor dintâi Suverani ai României întreagite—, care se abține dela sărbătorirea unirii Basarabiei cum se abține dela toate manifestările naționale, are acest cinism de a afirma că întrunirea proiectată la Alba-Iulia în scop de a agita românimea din Ardeal împotriva „regeților” și de a provoca „surprizele” pe care le anunță și care vizează acte ce pot bucura pe domnii dela Budapesta, are acest cinism (cuvântul e prea blajin) de a

afirma că aceasta înseamnă o acțiune națională.

Niciodată patriotismul și naționalismul n'au fost speculate în chip atât de meschin așa cum îl speculează d. Maniu și colaboratorii sei. Niciodată nu s'a făcut atâtea paradede de patriotism în măsura în care o face acest partid, într-adevăr singurul partid care cu cât își afectează mai mult acest patriotism cu atâtea se face mai culpabil de acte antinaționale.

Nu mai e nevoie de a înșira toate actele cu caracter anti-național de care s'a făcut atât de culpabil partidul d-lui Maniu. Țara le cunoaște și le-a apreciat prin indiferența cu care de ani de zile ea acoperă această acțiune „națională”.

Totuși avem impresiunea că în-suși partidul național-țărănist ar dori ca întrunirea dela Alba-Iulia să nu se țină—fiindcă ar însemna ca toată campania națională a acestui partid,—având în vedere sgomotul pe care l'a făcut în jurul ei—să se închee cu cel mai formidabil fiasco.

— În cursul acestei săptămâni va avea loc ședința consiliului municipal, în vederea discutării pe articole a noului buget.

